

EXPUNERE DE MOTIVE

Unul dintre principiile democrației îl constituie controlul Puterii de către Opoziție și, în general, de către societatea civilă.

Un loc aparte îl ocupă controlul structurilor aparținând sistemului de apărare și siguranță națională. Lipsa controlului asupra acestora poate oricând crea condiții pentru comiterea unor abuzuri sau, cel puțin suspiciunea societății civile asupra utilizării Serviciilor în scopuri politice sau în alte scopuri decât cele pentru care au fost create. Cu atât mai mult este evidentă necesitatea organizării unui control credibil și eficient asupra acestora în cadrul statelor foste comuniste, în care structurile sistemului de siguranță națională au fost utilizate în exces pentru exercitarea puterii totalitare. Un astfel de control bine organizat este atât în folosul consolidării democrației cât și în cel al bunei desfășurări a activității serviciilor de informații.

După alegerile din anul 2000 au revenit în atenția opiniei publice temeri privind activitatea serviciilor de informații și îndoieli privind credibilitatea acestora în raport cu respectarea Constituției. Suspiciunile au fost generate, pe de o parte, de prezența nesemnificativa a reprezentanților opoziției în comisiile de control parlamentar – organizate pe principiul proporționalității în raport cu configurația Parlamentului – iar, pe de altă parte, de lipsa de transparență a activității acestor comisii.

Formele de control civil asupra structurilor informative este diferit de la o țară la alta. În orice stat democratic, însă, principala formă de exercitare a controlului civil o constituie controlul parlamentar. Dar pentru a fi credibil, și acest control trebuie exercitat cu participarea unei Opoziții care să aibă posibilitatea să se exprime eficient. În multe țări cu tradiție democratică, pentru asigurarea unui control credibil asupra sistemului de apărare și siguranță națională, comisiile de control parlamentar sunt constituite și organizate pe principiul reprezentării paritare, astfel încât, indiferent de rezultatul alegerilor, reprezentanții opoziției parlamentare pot avea o contribuție consistentă în exercitarea controlului, dând în același timp credibilitate informațiilor transmise societății civile.

În atare situație, se impune și în România adoptare unei legi care să creeze cadrul juridic necesar organizării controlului paritar asupra serviciilor de informații.

Față de cele de mai sus, a fost întocmită inițiativa legislativă alăturată pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

Victor Babuc,
deputat independent

17 Sept 2002